

ΣΤΑΜΟΥ ΙΗΣ

ΟΙ ΚΑΠΝΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΤΟΥΜΠΕΚΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΧΗΜΙΚΩΣ ΕΕΕΤΑΖΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΥΠΟΒΛΗΘΕΝ ΤΩΙ ΔΙΕΘΝΕΙ ΣΥΝΕΔΡΙΩΙ
ΤΗΣ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

(ἐν Βρυξέλλαις 4—10 Αύγουστου 1894)

ΥΠΟ

Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Απεικόνισμά της Ελληνικής Κυβερνήσεως, καθηγητού εν τῷ Πανεπιστημίῳ, συμμαχήχου
Υπουργείων τῶν Οικονομικῶν καὶ μέλους τοῦ Ιατροσυνεδρίου

ΑΘΗΝΑΣ

ΜΕΤΑ ΧΑΡΤΟΥ ΕΜΦΑΙΝΟΝΤΟΣ

ΤΗΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΤ' ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΝ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ

(ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1894

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

I. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΣ

ΚΑΙ

ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΚΑΠΝΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

—οφελεσσα—

Αἱ ἐν Ἑλλάδι καλλιεργούμεναι ποικιλίαι τοῦ καπνοῦ τάσσονται εἰς τὸ εἶδος *Nicotiana tabacum*, ἡ δὲ ποικιλία ἡ παράγουσσα τὸ τούμπειόν εἰσῆχθη πρό τινων ἑτῶν ἐκ Περσίας καὶ τάσσεται εἰς τὸ εἶδος *Nicotiana Persica*.

Κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἐπικρατοῦσαν ταξινόμησιν, τὰ ἐμπορεύσιμα καπνὰ τῆς Ἑλλάδος, τάσσονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν αιατολικῶν καπνῶν, ἥτις περιλαμβάνει τοὺς καπνούς τῆς Περσίας, τῆς Σαμψούντος, τῆς Συρίας, τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ σπορὰ τῶν καπνῶν ἐν Ἑλλάδι τελείται κατὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον ἐντὸς φυτωρίων, ἐν οἷς ἀναπτύσσονται τὰ φυτὰ μέχρι τέλους Μαρτίου, ὅτε ἀρχεται ἡ μεταφύτευσις αὐτῶν, ἥτις ἔχακολουθεῖ καθ' ὅλον σχεδόν τὸν Ἀπρίλιον μεταφυτεούμενων τῶν φυτῶν ἐντὸς αὐλακίων, οὕτως ώστε τὸ ἐν φυτὸν γ' ἀπέχη τοῦ ἑτέρου κατὰ ἥμισυ περίπου μέτρον. Περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου ἡ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου ἀρχίζουσι τὰ φύλλα νὰ ὠριμάζωσι καὶ ἐντὸς ἔξ έθδομάδων περίπου ἡ ὠρίμανσις καὶ ἡ συγκομιδὴ τῶν φύλλων εἶνε περατωμέναι. Τὰ φύλλα ἀποκοπτόμενα προσδένονται ἐπὶ νημάτων χωρὶς νὰ ἐφάπτωνται ἀλλήλων καὶ ξηραίνονται ἐντὸς ξηρῶν καὶ καλῶς ἡλιαζομένων χώρων· μετὰ τὴν ἐντελῆ ξήρανσιν αὐτῶν τάσσονται κατὰ στοιβάδας, αἵτινες συμπιέζονται καὶ συσκευάζονται εἰς δέματα.

Αἱ ὄλικαι ποσότητες τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐτησίας παραγωγῆς τοῦ καπνοῦ καὶ αἱ στρεμματικαὶ ἐκτάσεις τῶν καπνοφυτειῶν κατὰ τὰ ἐπη τῆς τελευταίας πενταετίας ἥσαν αἱ ἐπόμεναι.

Έτος παραγωγής	Έκτάσεις καπνοφυτειῶν εἰς στρέμματα	Ποσότητες παραχθεῖσαι καπνοῦ εἰς ἑκάδας
1889	64,789	3,335,398
1890	63,940	3,361,098
1891	57,501	2,859,493
1892	58,147	3,134,614
1893	67,440	2,840,102

Μεταξὺ τῶν 70 ἐπαρχιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὁ καπνὸς καλλιεργεῖται εἰς 46, αἵτινες καὶ δύνανται κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας παραγωγῆς νὰ ταξινομηθῶσιν εἰς ὅκτω κατηγορίας.

- 1). Κατηγορία παραγωγῆς 700 - 800,000 ὄκαδων, εἰς ἣν περιλαμβάνεται μία καὶ μόνη ἐπαρχία ἡ τῆς Καρδίτσας.
- 2). Κατηγορία παραγωγῆς 300 - 400,000 ὄκαδων καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ τάσσονται δύο ἐπαρχίαι, ἡ τοῦ "Αργοντος" καὶ ἡ τῆς Τριγωνίας.
- 3). Κατηγορία παραγωγῆς 150 - 250,000 ὄκαδων, ἐν αὐτῇ τάσσονται αἱ ἐπαρχίαι τοῦ Μεσσηνίου, τῆς Βοιωτίας, τῆς Φθιώτιδος καὶ τῆς Ναυπακτίας.
- 4). Κατηγορία παραγωγῆς 75 - 100,000 ὄκαδων, ἐν ᾧ τάσσονται αἱ ἐπαρχίαι Τρικάλων, Ἀλμυροῦ, Τυρνάβου, Δομοκοῦ, Φαρσάλων καὶ Ὁρούς.
- 5). Κατηγορία παραγωγῆς 50 - 75,000 ὄκαδῶν, ἐν ᾧ τάσσονται αἱ ἐπαρχίαι Λαρίσσης καὶ Βάλτου.
- 6). Κατηγορία παραγωγῆς 20 - 50,000 ὄκαδων, ἐν ᾧ τάσσονται αἱ ἐπαρχίαι Λοκρίδος καὶ Παρνασσίδος.
- 7). Κατηγορία παραγωγῆς 5 - 20,000 ὄκαδων, ἐν ᾧ τάσσονται αἱ ἐπαρχίαι "Αρτης, Κορινθίας, Βόλου, Εύρυτανίας, Επροχωρίου, Καλαθρύτων, Ἐπιδαύρου-Λιμνῆς, Ἀγυιᾶς καὶ Μέσης τῆς Κερκύρας, καὶ
- 8). Κατηγορία παραγωγῆς μέχρι 5,000 ὄκαδων, ἐν ᾧ τάσσονται αἱ ἐπαρχίαι Τροιζηνίας, Λεβαδείας, Ἀττικῆς, Θηρῶν, Ἡλείας, Πατρῶν, Κυνουρίας, Τριφυλλίας, Λακεδαιμονος, Καρυστίας, Κραναίας, Καλαμπάκας, Σπετσῶν, Καλαμῶν, Χαλκίδος, Θήρας, Ναυπακτίας, Μαντινείας, Λιγυαλείας καὶ Οιτύλου.

Ἐν τῷ ἐπισυνημμένῳ τῷ ὑπομνήματι τούτῳ, τῷ ἐμφαίνοντι τὴν παραγωγὴν τοῦ καπνοῦ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος ἐσημειώθησαν μόνον αἱ ἐπαρχίαι τῶν ἐπτὰ πρώτων κατηγοριῶν ὡς παρέχουσαι τὴν μᾶλλον ἀξιοσημείωτον παραγωγήν.

Κατὰ τοὺς ισχύοντας νῦν ἐν Ἑλλάδι νόμους περὶ καπνοῦ, ὡς παραγωγικαὶ τοῦ καπνοῦ ἐπαρχίαι καὶ κατὰ συνέπειαν εὐνοούμεναι ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς σχετικῆς φορολογικῆς νομοθεσίας, θεωροῦνται αἱ παράγουσαι ἐτησίας ποσὸν καπνοῦ ὑπερβαῖνον τὰς 20,000 ὄκαδας καὶ εἶνε αἱ ἐπόμεναι.

α' ἡ τῶν Τρικκάλων, β' ἡ τῆς Καρδίτσης, γ' ἡ τῆς Λαρίσης, δ' ἡ τοῦ Δομοκοῦ-Φαρσάλων, ε' ἡ τοῦ Τυρνάθου, Σ' ἡ τοῦ Ἀλμυροῦ, ζ' ἡ τῆς Φθιώτιδος, η' ἡ τῆς Λοκρίδος, θ' ἡ τῆς Παρνασσίδος; ι' ἡ τῆς Ναυπλίας, ια' ἡ τοῦ Ἀργους, ιβ' ἡ τοῦ Μεσολογγίου, ιγ' ἡ τῆς Τριχωνίας, ιδ' ἡ τῆς Βοιώτης, ιε' ἡ τοῦ Βάλτου καὶ ιζ' ἡ τοῦ Ὁρους.

Αἱ ἐπαρχίαι αὗται, ταξινομούμεναι κατὰ τὸν μέσον ὄρον τῆς ἀποδόσεως καπνοῦ εἰς ὄκαδας κατὰ στρέμμα λαμβάνουσι τὴν ἐπομένην σειράν.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ	Καπνοφυτεῖαι εἰς στρέμματα κατὰ τὸ έτος 1892	Παραγθεῖαι ποσότη- τες καπνοῦ εἰς ὄκαδας κατὰ τὸ έτος 1892	Μέσος ὄρος ἀποδόσεως ὄκαδων καπνοῦ κατὰ στρέμμα
Καρδίτσης	8,330	687,000	82
Λαρίσης	1,160	87,640	75
Παρνασσίδος	404	30,020	74
Τριχωνίας	5,800	395,000	68
Τρικκάλων	1,315	82,000	62
Τυρνάθου	630	37,200	59
Μεσολογγίου	3,550	201,000	56
"Αργους	7,150	397,000	55
Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων	2,067	107,100	51
"Ορους	1,033	53,059	51
Φθιώτιδος	3,928	192,300	48
Ναυπλίας	10,150	442,900	43
Λοκρίδος	1,230	52,700	42
Βάλτου	1,180	46,250	39
Βοιώτης	4,320	143,600	33
Ἀλμυροῦ	3,000	85,000	28

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ισχυούστης νῦν φορολογικῆς νομοθεσίας τοῦ καπνοῦ ἐν Ἑλλάδι, ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ εἶναι ἐλευθέρα, ἡ κατοχὴ ὅμως καὶ ἡ μεταφορὰ τοῦ εἰς φύλλα καπνοῦ ἐπιτρέπεται δυνάμει ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου οἰκονομικοῦ ἑφόρου, ἐκδιοργάνων τὴν προηγουμένη παροχὴν ἔγγυήσεως. Τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἀπαλάσσονται οἱ παραγωγοὶ τῶν ὁρισθεισῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραγωγικῶν τοῦ καπνοῦ δεκαέξι ἐπαρχιῶν, ἐφ' ὅσον ὁ καπνὸς αὐτῶν εἶναι ἀποταμιευμένος ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ δήμου ἐν φαρήχθῳ καὶ οἱ κάτοχοι τούτου δὲν ἐνεργοῦσιν ἐμπόριον καὶ ἄλλου καπνοῦ ἐκτὸς τοῦ τῆς ίδίας αὐτῶν παραγωγῆς.

Ἡ κοπὴ τοῦ καπνοῦ καὶ ἡ ἐκ τούτου κατασκευὴ σιγαρέττων ἐπιτρέπεται μόνον εἰς δημόσια καπνοκοπτήρια. Ὁ πρὸς κοπὴν καπνὸς εἰσκομίζεται ἐν αὐτοῖς, ζυγίζεται διὰ τῆς πλάστιγγος τοῦ δημοσίου καὶ ἀφοῦ καταβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ εἰσκομίσαντος ὁ κατ' ὄκαν φόρος τῆς καταναλώσεως ἐκ δραχ. 5.20, τὸ ἔσοδον τῆς κοπῆς ἐκ λεπτῶν 20 καὶ τὰ τέλη τῶν ταινιῶν ἐκ λεπτῶν 40 περίπου, ἦτοι ἐν ὅλῳ 5.80 κατ' ὄκαν, κόπτεται ὁ καπνὸς καὶ παρέχεται τῷ εἰσκομίσαντι κεκομιμένος ἢ μετεσκευασμένος εἰς σιγαρέττα ἐντὸς δοχείων περιβαλλομένων διὰ ταχικῶν.

Τὸ ποσὸν τοῦ κοπέντος ἐν τοῖς δημοσίοις καπνοκοπτηρίοις πρὸς κατανάλωσιν ἐν τῷ Κράτει κατὰ τὸ ἔτος 1893 καπνοῦ μὲν ἥτο 967,219 ὄκαδες, τουμπεχίου² δὲ 26,864 ὄκαδες, ἥτοι ἐν ὅλῳ ὄκαδες 994,083 ἐπὶ πληθυσμοῦ τοῦ κράτους 2,187,208.

Τὸ εἰσπορχθὲν ποσὸν κατὰ τὸ ἔτος 1893 ἐκ τοῦ δικαιωματος τῆς καταναλώσεως τοῦ κοπέντος καπνοῦ ἥτο 5.169,221 δραχμαί, ἐξ ἕξδοσος κοπῆς 198,816 δραχμαί καὶ ἐξ ἀντιτίμου ταινιῶν 417,514, ἥτοι ἐν ὅλῳ προέκυψεν ἀκαθάριστον ἔσοδον δραχ. 5,785,551, ἀφαιρουμένων δὲ τῶν ἐν τοῖς ἔξοδοις προέκυψεν ἐν τῆς φορολογίας τοῦ καπνοῦ καθαρὸν ἔσοδον 5,540.980³.

1 Καπνοῦ ἐν Ἑλλάδι γίνεται κυρίως γρῆσις πρὸς κατασκευὴν σιγαρέττων, μικρὸν ποσὸν ἐκ τούτου καπνίζεται διὰ καπνοσυρίγγων καὶ ἐλάχιστον μετατρέπεται εἰς ταμβάκον. Συνήθως διακρίνονται τοῦ καπνοῦ τρεῖς ποιότητες ἀξίας δραχ. 1—3 κατ' ὄκαν.

2 Τὸ τουμπεχίον καλλιέργειται ίδιᾳ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις "Αργους, Μεσολογγίου, Ναυπλίας, Τριχωνίας καὶ Φθιώτιδος, καπνίζεται δὲ διὰ τῶν ναργιλέδων. Διεκρίνονται καὶ τοῦ τουμπεχίου τρεῖς ποιότητες καὶ ἡ τιμὴ αὐτῶν εἶναι δραχ. 1—3 κατ' ὄκαν.

3 Τὸ ἔσοδον τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ καπνοῦ καὶ μόνον καὶ δὲν συμπεριλαμβάνεται ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ σιγαροχάρτου ἔσοδον, ὅπερ ἀνήλθε κατὰ τὸ ἔτος 1893 εἰς ἀκαθάριστον μὲν 2.375,084, καθαρὸν δὲ 2.044,070. Ἡ ἀναλογία τῆς φορολογίας τοῦ σιγαροχάρτου κατ' ὄκαν καπνοῦ εἶναι 2.40 δραχ.

‘Η κατ’ έτος ἀναλογία ἐφ’ ἔκάστου ἀτόμου τοῦ ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ καπνοῦ ἀκαθαρίστου ἐσόδου κατὰ τὸ έτος 1893 ἡτο δραχ. 2.64, τοῦ δὲ καθαροῦ δραχ. 2.53, τὸ δὲ ποσδὲν τοῦ καταναλωθέντος καπνοῦ κατὰ τὸ έτος 1893 ἐν τῇ κατ’ έτος ἀναλογίᾳ δι’ ἔκαστον ἀτόμου εἶνε 183 δράμια, ἥτοι 585 γραμμάρια ἀντιστοιχοῦντα πρὸς ἑτησίαν κατανάλωσιν καπνοῦ ἐν ὅλῳ τῷ κράτει 1,250 τόννων καπνοῦ, ἡς ἔνεκα τάσσεται ἡ ‘Ελλὰς ἐν τῇ τελευταίᾳ στήλῃ τοῦ ἐπομένου πίνακος τοῦ ἐμφαίνοντος τὴν ἑτησίαν κατανάλωσιν τοῦ καπνοῦ ἐν ταῖς διαφόροις τῆς Εὐρώπης ἐπικρατείαις.

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΙ	'Ετησία κατανάλωσις εἰς τόννους	'Ετησία κατανάλωσις ἀναλογούσσα εἰς τότομον	
		δράμια	γραμμάρια
Βελγίον καὶ Όλλανδία	23,000	746	2,386
Έλβετία	7,000	728	2,329
Αὐστρία	85,000	710	2,272
Γερμανία	91,000	639	2,045
Τουρκία	22,000	621	1,988
Σχενδινανία	10,000	355	1,136
Τσικνία καὶ Πορτογαλία	18,000	284	969
Γαλλία	32,000	257	823
Ρωσία	54,000	213	681
Αγγλία	23,000	204	653
Ιταλία	18,000	195	625
Έλλας	1,250	183	585

Τὰ ποσὰ τῶν εἰς τὸ ἑξωτερικὸν ἑξαγθέντων ἑλληνικῶν καπνῶν κατὰ τὴν τελευταῖαν πενταετίαν 1889—1893 καὶ αἱ ἐπικράτειαι εἰς ἃς ἀπεστάλησαν ταῦτα ἀναγράφονται ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι.

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	'Εξαγθὲν ποσὸν καπνοῦ εἰς δικάδας				
	1889	1890	1891	1892	1893
Ρωσία	356	5,340	1,162	81,084	58,926
Ἄγγλια	120,638	84,585	113,611	168,867	255,176
Γερμανία	4,669	1,138	—	—	285,684
Γαλλία	92,089	70,109	286,602	357,692	149,795
Κάτω Χώραι	555,451	326,975	384,614	717,461	887,788
Αὐστρία	6,606	33,821	49,690	30,800	17,456
Ιταλία	18,724	3,424	17,187	17,271	53,696
Ρουμανία	26,325	27,644	66,952	46,843	46,046
Τουρκία	314,860	405,416	422,185	548,206	287,741
Αἴγυπτος	1,156,994	1,650,478	310,121	103	782
Ηγουμένη Πόλις τετοια:	487	21	—	—	—
Τήνες καὶ Τροτούσα:	44,865	10,963	1,558	323	16,446
Βέλγιον	—	—	6,440	5,493	17,266
Διάφ. Ἐπικράτειαι:	21,243	—	6,251	4,811	1,390
	2,363,307	2,619,914	1,666,373	1,978,954	1,078,192

II. ΦΥΣΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΠΝΩΝ

Τὰ φύλλα τῶν ἑλληνικῶν καπνῶν ἔχουσι χρῶμα παραλλάξεον ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ μέχρι τοῦ σκοτεινοῦ κιτρινοφαίου, ὅσμὴν γαρακτηριστικὴν ὑπενθυμίζουσαν τὴν τοῦ μέλιτος, γεῦσιν δὲ ὑπόπτικρον. Αἱ τῶν φύλλων τῆς ἐσοδείας τοῦ ἔτους 1893 διαστάσεις τοῦ μήκους, τοῦ πλάτους καὶ τοῦ πάχους ἀναγράφονται ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Πλάτος φύλλων εἰς ἐκσμ.	Μῆκος φύλλων εἰς ἐκσμ.	Πάχης φύλλων εἰς χσμ.
Καπνὸς Ἀγυιᾶς	14	31	0,10
» Ἀλμυροῦ	8	19	0,12
» Ἀργούς	13	31	0,09
» Ἀρτῆς	15	29	0,09
» Βίλτου	10	25	0,12
» Βονίτσης	12	28	0,10
» Βώλου	8	20	0,10
» Ἐπιδαύρου Λιμνῆρᾶς	18	32	0,07
» Εύρυτανίας	16	37	0,12
» Καλαβρύτων	19	40	0,14
» Καρδίτσης	19	37	0,11
» Κορωνίας	8	20	0,13
» Λαρισσῆς	14	22	0,10
» Λοχρίδης	11	33	0,11
» Μέσης Κερκύρας	22	40	0,17
» Μεσολογγίου	11	35	0,08
» Ναυπλίας	12	31	0,12
» Ξηροχωρίου	13	33	0,11
» Ὁρους	12	23	0,10
» Παρνασσίδος	17	38	0,10
» Τρικκέλων	12	30	0,10
» Τριχωνίας	9	29	0,13
» Τυρνάθου	13	23	0,11
» Φαρσάλων	11	22	0,12
» Φθιώτιδος	7	31	0,15
Τουμπεκίον Ἀργούς	14	24	0,22
» Μεσολογγίου	18	23	0,25
» Ναυπλίας	16	24	0,26
» Τριχωνίας	15	22	0,22
» Φθιώτιδος	8	21	0,33

III. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ

Ο προσδιορισμός του υδατος έγένετο ἐπὶ φύλλων καπνοῦ ἀποξηρανθέντων ἐν μέρει διὰ τῆς ἐν τῷ ἀέρι ἐκθέσεως αὐτῶν ἐπὶ ικανὰς ἡμέρας. Ἐκ τούτων 5-10 γρ. ἐτάχυησαν διὰ ψαλίδος εἰς λεπτότατα τεμάχια καὶ ἐξηράνθησαν ἐπὶ τριήμερον ἐντὸς ἀτμοθερμαντήρος εἰς θερμοκρασίαν μὴν ὑπερβαίνουσαν τοὺς 100°, εἰτα δὲ ἐξυγίεσθησαν.

Τὸ ποσὸν τοῦ υδατος παραλλάσσει ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 7,4-14,1 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 7,8-11,8 % καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ποσὸν τοῦ ξηροῦ μέρους τῶν μὲν φύλλων τοῦ καπνοῦ παραλλάσσει ἀπὸ 85,9-92,6 %, τῶν δὲ φύλλων τοῦ τουμπεκίου ἀπὸ 88,2-92,2 %.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

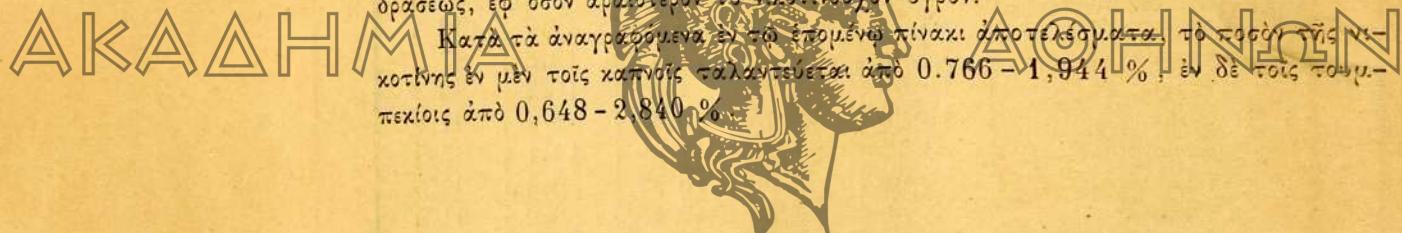

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Βάρος λη- φθείσης ούσιας πρὸ τῆς ξηράνσεως	Βάρος λη- φθείσης ούσιας μετὰ τὴν ξηράνσην	"Υδωρ περιεχόμε- νουντὲς τῆς ληφθείσης; ποτὶ τητος;	"Υδωρ %	Ξηρὸς καπνὸς %
Καπνὸς Ἀγυιᾶς.....	10,00	9,15	0,85	8,5	91,5
» Ἀλμυροῦ	4,70	4,22	0,48	10,2	89,8
» Ἀργούς.....	5,10	4,67	0,43	8,4	91,6
» Ἀρτης.....	10,00	9,14	0,86	8,6	91,4
» Βάλτου	9,20	8,22	0,98	10,6	89,4
» Βονίτσης.....	11,50	10,65	0,85	7,4	92,6
» Βώλου	10,00	9,06	0,94	9,4	90,6
» Ἐπιδαύρου Λιμνοῦ.	10,00	9,10	0,90	9,0	91,0
» Εύρυτανίας	10,00	9,22	0,78	7,8	92,2
» Καλαθρύτων.....	10,00	8,85	1,15	11,5	88,5
» Καρδίτσης	8,30	7,50	0,80	9,6	90,4
» Κορινθίας	10,00	9,24	0,76	7,6	92,4
» Λαρίσσης	3,36	3,05	0,31	9,3	90,7
» Λουρίδος.....	6,90	6,07	0,83	12,0	88,0
» Μέστης Κερκύρας..	10,00	9,06	0,94	9,4	90,6
» Μεσολογγίου.....	3,70	3,42	0,28	7,7	92,3
» Ναυπλίας.....	12,05	10,50	1,55	12,8	87,2
» Ξηροχωρίου.....	10,00	8,98	1,02	10,2	89,8
» Ορούς	10,30	9,45	0,85	8,2	91,8
» Παρνασσίδος.....	8,45	7,25	1,20	14,1	85,9
» Τρικκάλων	5,00	4,58	0,42	8,4	91,6
» Τριχωνίας	5,00	4,55	0,45	9,0	91,0
» Τυρνάβου	4,70	4,20	0,50	10,6	89,4
» Φαρσάλων	5,09	4,58	0,51	10,1	89,9
» Φθιώτιδος.....	5,50	5,00	0,50	9,1	90,9
Τουμπεκίον "Ἀργούς.....	9,90	8,97	0,93	10,0	90,0
» Μεσολογγίου ..	10,00	8,82	1,18	11,8	88,2
» Ναυπλίας.....	10,80	9,90	0,90	8,3	91,7
» Τριχωνίας.....	10,30	9,50	0,80	7,8	92,2
» Φθιώτιδος	8,10	7,40	0,70	8,6	91,4

IV. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΙΚΟΤΙΝΗΣ

'Ο ποσοτικός προσδιορισμός τῆς νικοτίνης ἐγένετο κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Kissling. Πρὸς τοῦτο 20 γραμ. ἀδρομεροῦς κόνιεως καπνοῦ εἰς 600 ἔνηρανθέντος διεβράχησαν ἐντὸς κάψης ἐκ πορσελάνης διὰ 10 κ. ε. ἀραιοῦ διαλύματος καυστικοῦ νάτρου (6 %), εἶτα δὲ ἐτέθησαν ἐντὸς γαρτίνου κυλίνδρου πυκνῶς ἐπιστοιβαχθέντα καὶ ἐξεχυλίσθησαν δι' 100 κ. ε. αἴθέρος. 'Η ἐκχύλισις διεκόπη μετὰ πεντάωρον συνεχῆ κατεργασίαν. Τὸ κατέργασμα ἀπεστάχθη ἐν ταπεινῇ θερμοκρασίᾳ καὶ ἀπεγωρίσθη οὕτω τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ αἴθέρος. Τὸ ὑπόλειμμα μιχθὲν μετὰ 50 κ. ε. διαλύματος καυστικοῦ νάτρου (4 0/00), ὑπεβλήθη εἰς ἀπόσταξιν δι' ἀτμοῦ. 'Η ἀπόσταξις ἐξηκολούθησε συλλεγομένων τυμημάτων τῶν ἀποσταγμάτων μέχρις οὐ ἕπαυσε τὸ ἀπόσταγμα δεικνύον ἀντίδρασιν ἀλκαλικήν. 'Εδέησε πρὸς τοῦτο πολλάκις ν' ἀποσταχθῆσι πλέον τῶν 600 κ. ε. Εἰς ἐν ἔκαστον εἶτα τῶν ἀποσταγμάτων προσδιωρίσθη ὄγκομετρικῶς ἡ νικοτίνη διὰ δεκατο-κακνονικοῦ θειίκου ὁστοῦ. Πρὸς εκτέλεσιν τοῦ προσδιορισμοῦ ἡραιοῦτο πολλάκις τὸ ἀπόσταγμα διὰ πολλοῦ ὑδατοῦ, καθόσον παρετηρήθη ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον εὔαισθητότερος ἐγένετο ὁ δείκτης καὶ ἐπεμένως καταφανέστερον τὸ τέλος τῆς ἀντιδράσεως, ἐφ' ὃσον ἀριστερὸν τὸ νικοτινούχον ὑγρόν.

Κατὰ τὰ ἀναγραφούμενα εἰς τῷ ἐπομένῳ πίνακι ἀποτελεσματα, τὸ προσταχθεῖσαν νικοτίνης ἐν μεν τοῖς καπνοῖς τάλακτεύεται ἀπὸ 0.766 - 1,944 %, ἐν δὲ τοῖς τομηπεκίοις ἀπὸ 0,648 - 2,840 %.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Κατανάλωση θέντω κ. ε. 1/10 Η9 30, διά την υικοτίνην τῶν 15 γρ. καπνοῦ	Ποσὸν υικοτίνης εἰς γρμ. περιεχόμενον ἐντὸς τῶν 15 γρ. καπνοῦ	Ποσὸν υικοτίνης περιεχόμενον ἐν τῷ ξηρῷ κα- πνῷ 0/0
Καπνὸς Ἀγυιᾶς.....	12,5	0,2025	1,350
» Ἀλμυροῦ.....	11,4	0,1846	1,230
» Ἄργους	11,1	0,1798	1,198
» Ἀρτης.....	17,3	0,2802	1,868
» Βάλτου.....	18,0	0,2916	1,944
» Βονίτσης.....	12,8	0,2073	1,382
» Βώλου.....	17,6	0,2851	1,900
» Ἐπιδαύρου Διμηρᾶς.....	7,1	0,1150	0,766
» Εύρυτανίας	17,8	0,2883	1,924
» Καλαβρύτων	17,5	0,2835	1,881
» Καρδίτσης.....	14,0	0,1782	1,188
» Κορινθίας	7,5	0,1215	0,810
» Δαρίσσης.....	10,1	0,1636	1,090
» Δοκοΐδος.....	9,3	0,1506	1,004
» Μέσσης Περιάρχας.....	17,2	0,2734	1,822
» Μεσολογγίου.....	16,3	0,2640	1,760
» Ναυπλίας.....	8,5	0,1377	0,918
» Ξηροχωρίου	7,2	0,1160	0,767
» Ορούς.....	15,0	0,2430	1,620
» Παρνασσίδος	12,5	0,2025	1,350
» Τρικκάλων.....	14,0	0,2268	1,512
» Τριχωνίας	7,6	0,1231	0,820
» Τυρνάβου.....	10,1	0,1636	1,090
» Φαρσάλων	10,3	0,1668	1,112
» Φθιώτιδος	15,2	0,2462	1,641
Τουμπεκίον "Ἄργους.....	26,3	0,4260	2,840
» Μεσολογγίου.....	17,0	0,2754	1,836
» Ναυπλίας.....	11,8	0,1914	1,274
» Τριχωνίας	6,0	0,0972	0,648
» Φθιώτιδος.....	21,0	0,3402	2,268

V. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΖΩΤΟΥ

Ο προσδιορισμὸς τοῦ ἀζώτου ἐγένετο κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Kleidahl. Πρὸς τοῦτο 0,5 γρμ. κόνεως καπνοῦ ἀνεμίχθησαν ἐν φιαλιδίῳ μεθ' 1 γρμ. βενζοίκου ὁξέος, 1 γρμ. σακχάρου, καὶ 20 κ. ε. πυκνοῦ θειέκου ὁξέος. Τὸ μῆγμα ἐθερμάνθη ἐπὶ ἀμυολούτρου σχεδὸν μέχρι βρασμοῦ ἐπὶ τετραήμερον μέχρις οὐ τὸ χρῶμα τοῦ μίγματος ἐγένετο ἀνοικτῶς οἰνόχρουν. Η ὁξείδωσις συνεπληρώθη διὰ κόνεως ὑπερμαχγανικοῦ καλίου κατὰ μικρὸν προστιθεμένης εἰς τὸ θερμὸν εἰσέτι ὑγρόν, οὔτινος ἡ χροιὰ μετεβάλλετο τότε ἀπὸ οἰνοχρούν εἰς τερροπρασίνην. Παρελήφθη εἶτα τὸ ὑγρὸν δι' ὀλίγου ὕδατος καὶ ἔχυθη εἰς φιάλην χωρητικότητος 1000 κ. ε. καὶ μετὰ προσθήκην περισσείας πυκνοῦ διαλύματος καυστικοῦ γάτρου καὶ τεμαχίων μεταλλικοῦ φευδαργύρου, ἀπεστάχθη τὸ μῆγμα συλλεγομένου τοῦ ἀποστάγματος ἐντὸς ὑοειδοῦς σωληνοῦ περιέχοντος 20 κ. ε. δεκτο-κανονικοῦ θειέκου ὁξέος.

Ἐκ τῶν δεσμευθέντων κ. ε. θειέκου ὁξέος εύρεθη τὸ ποσὸν τῆς ἀμυωνίας τὸ παραγγέλνει τοῦ συνόλου τοῦ ἐν τῷ ληθεῖται καπνῷ ἀζώτου, καὶ ἐκ ταύτης ὑπελογίσθη τὸ ἀντιστοιχοῦν ἀζώτον.

Κατὰ τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ επομένῳ πίνακι ἀποτελέσματα τὸ ποσὸν τοῦ ἀζώτου ἐν συγόλῳ παραλλάξει ἐν μεγάροις καπνοῖς ἀπὸ 2,352 - 4,564 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπαῖσιοις ἀπὸ 2,520 - 4,900 %.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

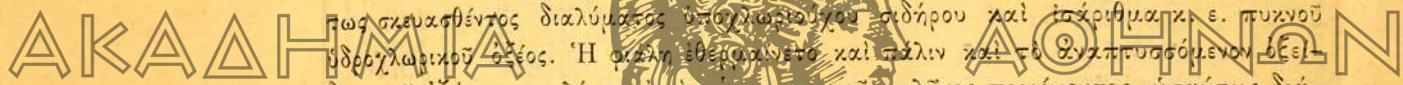
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Καταναλωθείστες χ. ε. 1/10 H ₂ SO ₄ διε τὴν ιμμωνίσην τοῦ άξωτου 1/2 γρ. καπνοῦ	Ποσὸν ἀξώτου εἰς γρμ. περιεχόμενον μενον ἐντὸς τοῦ 1/2 γρ. καπνοῦ	Ποσὸν ἀξώτου περιεχόμενον ἐν τῷ ξηρῷ καπνῷ %
Καπνὸς Ἀγυιᾶς.....	12,2	0,01700	3,400
» Ἀλμυροῦ.....	16,3	0,02282	4,564
» Ἀργους	11,7	0,01638	3,276
» Ἀρτης	16,1	0,02254	4,508
» Βάλτου.....	12,3	0,01722	3,444
» Βονίτσης	12,5	0,01750	3,500
» Βόλου	15,9	0,02226	4,452
» Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.....	15,3	0,02140	4,280
» Εύρυτανίας.....	15,8	0,02212	4,424
» Καλαθρύτων	15,7	0,02890	4,780
» Καρδίτσης.....	14,6	0,02044	4,088
» Κορινθίας.....	10,3	0,01440	2,880
» Δαρδίσσης.....	10,4	0,01414	2,828
» Δοχερίδος	12,5	0,01750	3,500
» Μεσσης Κερκίνης	16,2	0,02268	4,536
» Μεσολογγίου	15,0	0,01820	3,640
» Ναυπλίας	14,7	0,01638	3,276
» Ξηροχωρίου	16,0	0,02240	4,480
» Ορους.....	10,2	0,01428	2,856
» Παρνασσίδος	8,4	0,01176	2,352
» Τρικκάλων	14,2	0,01988	3,976
» Τριχωνίας	12,0	0,01680	3,360
» Τυρνάβου,.....	13,1	0,01834	3,668
» Φαρσάλων,.....	13,4	0,01876	3,752
» Φθιώτιδος	14,9	0,02086	4,172
Τουμπεκίον "Αργους	16,5	0,02450	4,900
» Μεσολογγίου	12,5	0,01750	3,500
» Ναυπλίας	9,0	0,01260	2,520
» Τριχωνίας.....	14,3	0,02002	4,004
» Φθιώτιδος	11,5	0,01610	3,220

VI. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΙΤΡΙΚΟΥ ΟΞΕΟΣ

Ο προσδιορισμὸς τοῦ νιτρικοῦ ὄξεος ἐγένετο κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Schullze καὶ Tiemann. Πρὸς τοῦτο 10 γρ. κόνεως καπνοῦ συνεδράσθησαν μετ' ἀσθεστίου γάλακτος, καὶ τὸ ἀπόδρασμα διηθήθη, τὸ δὲ ὑπόλειμμα ἐκ νέου συνεδράσθη μεθ' ὕδατος καὶ διηθήθη· τὰ διηθήματα συνεπυκνώθησαν ἐπὶ ἀτμολούτρου καὶ διηθήθησαν ἐκ νέου, εἶτα δὲ ἡραιώθησαν μέχρι 500 κ. ε. Ἐκ τοῦ ὑγροῦ τούτου ἐλαμβάνοντο δι' ἔκαστον προσδιορισμὸν 100 κ. ε. ἀντιστοιχοῦντα πρὸς 2 γρ. καπνοῦ. Τὰ 100 ταῦτα κ. ε. ἐτέθησαν ἐν φιάλῃ πωματίζομένη διὰ διατρήτου πώμακτος ἐξ ἐλαστικοῦ, εἰς ἐκάστην τῶν ὅπων τοῦ ὅποιου ἐφηρμόζετο ὑέλινος σωλῆνη κεκαμμένος κατ' ὄξεῖαν γωνίαν καὶ συνδεόμενος δι' ἐλαστικοῦ μεθ' ἔτερου σωλῆνος ἀπολήγοντος εἰς ἀκίδα. Διὰ καταλλήλου δικλεῖδος ἐπὶ τοῦ ἐλαστικοῦ σωλῆνος ἐφηρμοσμένης, διεκόπτετο κατὰ βούλησιν ἡ μετὰ τοῦ ἀέρος συγκοινωνία. Οἱ ἔτεροι τῶν σωλήνων ὁ καὶ ἀπαγωγός, ἐνεβαπτίζετο ἐντὸς διακριτικοῦ καυστικοῦ νάτρου 10 %. Μετὰ τὴν ἐντελὴ ἐκδίωξιν τοῦ ἀέρος ἐκ τῆς φιάλης διὰ παρατεταμένου βρασμοῦ τοῦ ὑγροῦ, ἐκλείνοντο ἀμφότεραι αἱ δικλεῖδαι καὶ μετὰ τοσούτων ψυξὶν τοῦ φιαλιδίου εἰσήγοντο ἐντὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ ἔτερου τῶν ὑελίνων σωληνῶν 20 περίπου κ. ε. πυκνοῦ προσφράστησκενασθέντος διαλύματος ὑπογκαρδιούσιον σιδήρου καὶ τούριθμακε ε. πυκνοῦ ὕδρεχλωσικοῦ ὄξεος. Ή φιάλη ἐθεραπεύετο καὶ πάλιν καὶ τὸ θυγατρισόμενον 16 εδιον τοῦ ἀζώτου συνελέγετο ἐντὸς ὄγκουμετροῦ σωλῆνος περιέχοντος ὥσαύτως διάλυμα καυστικοῦ νάτρου. Η θεραπείας ἐπηκόλουθε: ἐφ' ὅσον ηὕξανεν ὁ ὅγκος τοῦ συλλεγομένου ἀερίου.

Ἐκ τῶν ληφθέντων κ. ε. ὄξειδου τοῦ ἀζώτου εἰς κανονικὴν θερμοκρασίαν καὶ θλιψὶν ἀναγθέντων, ὑπελογίσθη τὸ ποσὸν τοῦ νιτρικοῦ ὄξεος τῆς ληφθείσης ποσότητος τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ ταύτης ἡ ἐπὶ τοῖς ἔκαστον ἀναλογία.

Κατὰ δὲ τὰ ἀποτελέσματα τὸ ποσὸν τοῦ νιτρικοῦ ὄξεος παραλλάσσει ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 0,053—3,378 % ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 0,051—0,180 %.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΟΝΗΣΙΝ**

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Δημόσια κ. ε. ΝΟ 0,760 και ΟΟ, εκ 2 γραμ. ξυρού και πνοής	Ποσόν Νο Οδ ε'ς γραμ. περιεχόμενον εντός τών 2 γρ. ξηρού και πνού	Ποσόν Νο Οδ περιεχόμενον ν τῷ ξηρῷ και πνῷ 0/0
Καπνὸς Ἀγυιᾶς.....	0,76	0,0018	0,091
» Ἀλμυροῦ.....	5,2	0,0125	0,625
» Ἄργους	6,7	0,0161	0,808
» Ἀρτης.....	5,0	0,0120	0,600
» Βάλτου.....	28,0	0,0675	3,378
» Βονίτσης.....	11,6	0,0279	1,399
» Βόλου	3,8	0,0092	0,460
» Ἐπιδαύρου Λιμνηρᾶς.....	12,1	0,0293	1,467
» Εύρυτανίας	12,7	0,0307	1,539
» Καλαβρύτων	0,84	0,0026	0,134
» Καρδίτσης.....	26,1	0,0627	3,135
» Κορινθίας.....	6,9	0,0166	0,832
» Λαρίσσης	7,0	0,0168	0,840
» Λοκρίδος.....	12,0	0,0289	1,445
» Μέσης τῆς Κερκύρας.....	0,44	0,0010	0,053
» Μεσολογγίου.....	4,4	0,0106	0,530
» Ναυπλίας.....	17,2	0,0415	2,075
» Ξηροχωρίου	2,5	0,0061	0,308
» Όρους.....	2,3	0,0055	0,277
» Ηπαρνασσίδος	1,7	0,0041	0,205
» Τρικκάλων.....	17,5	0,0422	2,110
» Τριχωνίας	7,0	0,0168	0,840
» Τυρνάβου.....	11,6	0,0279	1,395
» Φαρσάλων	13,5	0,0325	1,626
» Φθιώτιδος	26,9	0,0649	3,245
Τουμπεκίον "Ἄργους.....	1,5	0,0036	0,180
» Μεσολογγίου.....	0,4	0,0010	0,051
» Ναυπλίας.....	0,9	0,0022	0,114
» Τριχωνίας	0,45	0,0010	0,054
» Φθιώτιδος.....	0,45	0,0010	0,054

VII. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΜΜΩΝΙΑΣ

Ο προσδιορισμός της άμμωνίας έγένετο κατά τὴν μέθοδον τοῦ Schlōsing: 30 γρ. κόνεως καπνοῦ ξηρανθέντος ἐν τῷ ἀέρι ἐτέθησαν ἐν κάψῃ ἐκ πορσελάνης, διεβράχυησαν διὰ μικροῦ ποσοῦ ὅδατος καὶ ἀνεμίχθησαν μετὰ περισσείας ἀσθεστίου γάλακτος, ἐτοποθετήθησαν δὲ εἰτα κάτωθεν ὑελίνου κώδωνος, δπού ἐν ἐτέρᾳ κάψῃ εἴχον προηγουμένως τεθῆ 10 κ. ε. κανονικοῦ θειϊκοῦ ὄξεος. Μετὰ τετραήμερον ὑπὸ τὸν κώδωνα παραμονὴν προσδιωρίσθη ἀναγωγικῶς, διὰ κανονικοῦ διαλύματος άμμωνίας, ώς δείκτου χρησιμεύοντος οἰνοπνευματούχου διαλύματος φθοριζίνης, τὸ ποσὸν τῶν πρὸς συνένωσιν μετὰ τῆς ἀναπτυχθείσης άμμωνίας καταναλωθέντων κ. ε. κανονικοῦ θειϊκοῦ ὄξεος καὶ ἐκ τούτων ἡ ἐν τῇ ληφθείσῃ ποσότητι τοῦ καπνοῦ ὑπάρχουσα άμμωνία.

Κατὰ τὰ ληφθέντα ἀποτελέσματα, τὸ ποσὸν τῆς άμμωνίας παραλλάσσει ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 0,075 - 0,330 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 0,102 - 0,127 %.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΗΝ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Καταναλωθέντα χ.ξ. καπνού. Ή ₂ SO ₄ διά την χμμωνίσαν τῶν 20 γρ. καπνοῦ	Ποσὸν ἀμμωνίας εἰς γραμ. περιεχόμενον ἐντὸς τῶν 20 γρ. καπνοῦ	Ποσὸν ἀμμωνίας περιεχόμενον ἐν τῷ ξηρῷ καπνῷ %
Καπνὸς Ἀγυιᾶς.....	3,80	0,0646	0,323
» Ἀλμυροῦ.....	1,35	0,0229	0,114
» Ἀργους	1,50	0,0255	0,127
» Ἀρτης	2,60	0,0440	0,220
» Βάλτου.....	1,20	0,0204	0,102
» Βονίτσης	1,30	0,0221	0,110
» Βόλου.....	3,30	0,0660	0,330
» Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.....	1,50	0,0250	0,127
» Εύρυτανίας.....	1,80	0,0300	0,150
» Καλαθρύτων	2,00	0,0340	0,170
» Καρδίτσης.....	1,50	0,0255	0,127
» Κορινθίας.....	1,00	0,0170	0,085
» Λαρίσσης.....	1,50	0,0255	0,127
» Λοκρίδος	1,40	0,0238	0,119
» Μέσης τῆς Κερκύρας.....	1,50	0,0255	0,127
» Μεσολογγίου	1,50	0,0255	0,127
» Ναυπλίας	1,30	0,0221	0,110
» Ξηροχωρίου	0,90	0,0150	0,075
» Ορούς.....	1,40	0,0238	0,119
» Παρνασσίδος	1,40	0,0238	0,119
» Τρικκάλων	1,50	0,0255	0,127
» Τριχωνίας	1,50	0,0255	0,127
» Τυρνάβου.....	1,25	0,0212	0,106
» Φαρσάλων.....	1,50	0,0255	0,127
» Φθιώτιδος	1,15	0,0195	0,097
Τουμπεκίον "Αργους	1,35	0,0229	0,114
» Μεσολογγίου	1,25	0,0212	0,106
» Ναυπλίας	1,30	0,0221	0,110
» Τριχωνίας	1,50	0,0255	0,127
» Φθιώτιδος	1,20	0,0204	0,102

VIII. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΕΦΡΑΣ

20 - 30 γρμ. κόνεως καπνοῦ ἐτέθησαν ἐν προεζυγισμένη κάψη ἐκ λευκοχρύσου καὶ ἐπυρώθησαν ἐπὶ τρίωρον περίπου ἐν καμίνῳ μέχρις ἀρχομένης ἐρυθροπυρώσεως. Ἡ κάψα εἶτα ἀφηρέθη τῆς πυρᾶς καὶ ἀφέθη εἰς ψύξιν ἐν ἔηραντηρίῳ μεθ' ὁ ἐζυγίσθη καὶ εὑρέθη οὕτω τὸ ποσὸν τῆς ἀκαθάρτου τέφρας.

Κατειργάσθη εἶτα αὕτη μεθ' ὑδατος ζέοντος καὶ ἀπεχωρίσθη τὸ ἀδιάλυτον μέρος διὰ διηθήσεως δι' ἡθμοῦ, προπλυσθέντος δι' ἀραιοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὄξεος καὶ εἶτα ἀφθόνου ὑδατος. Τὸ ἐπὶ τοῦ ἡθμοῦ παραμεῖναν ἀδιάλυτον μέρος τῆς τέφρας μετεφέρθη εἰς τὴν ἐκ λευκοχρύσου κάψαν ἐξηράνθη ἐπὶ ἀτμολούτρου καὶ ἐπυρώθη· συνηνώθη εἶτα μετὰ τοῦ διαλυτοῦ μέρους καὶ τὸ ὅλον ἐξητυμίσθη μέχρι ἔηρος μετὰ προσθήκην μικρᾶς ποσότητος ἀνθρακικοῦ ἀμμωνίου, ἐπυρώθη ἐκ νέου ἐλαφρῶς καὶ ἐζυγίσθη οὕτω δὲ ἐλήφθη τὸ ποσὸν τῆς καθαρᾶς τέφρας, ἥτις ἐτέθη ἐν φιαλιδίοις ζυγίσεως καλῶς κλεισμένοις καὶ ἐγρηγορεύσεις διὰ τὴν ποσοτικὴν ἀνάλυσιν ταύτης.

Κατὰ τὰ ληφθέντα ἀποτελέσματα τὸ ποσὸν τῆς καθαρᾶς τέφρας εὑρέθη ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς παραλλάσσον ἀπὸ 12,41 — 24,69 % ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 13,13 — 20,54 %.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΑΓΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Βάρος ληφθέντος καπνού εἰς γραμμ. (προξηρανθέντος)	Ποσὸν εἰς γρμ. ληφθεί- σης ἀκαθάρτου τέρρας	Ποσὸν εἰς γρμ. ληφθεί- σης καθαρᾶς τέρρας	Ποσὸν κα- θαρᾶς τέρρας τοῦ ξηροῦ καπνοῦ %
Καπνὸς Ἀγυιᾶς	15,271	3,4223	2,8531	18,75
» Ἀλμυροῦ	38,243	10,5372	6,9521	18,23
» Ἀργους	54,459	8,9421	8,7285	16,02
» Ἀρτης	29,678	5,7641	4,3275	14,58
» Βάλτου	64,474	10,8336	10,5710	16,39
» Βονίτσης	63,016	8,0169	7,8254	12,41
» Βόλου	19,615	4,3983	3,2102	16,37
» Ἐπιδαύρου Λιμηνᾶς	20,479	4,6806	3,2714	16,03
» Εύρυτανίας	21,009	3,8964	2,8701	13,70
» Καλαθρύτων	15,638	2,6845	2,4571	15,70
» Καρδίτσης	52,883	9,2403	9,0731	17,15
» Κορινθίας	12,937	1,9580	1,7205	13,33
» Δαρίσσης	51,190	11,2067	10,6352	20,78
» Λοκρίδος	37,571	8,6057	7,9042	21,03
» Μέσης τῆς Κερκύρας	31,159	5,1418	4,8021	15,43
» Μεσολογγίου	51,756	9,9279	9,6013	18,55
» Ναυπλίας	40,115	8,8887	8,7902	21,91
» Ξηροχωρίου	19,594	5,1472	3,9027	19,83
» Ορούς	82,650	10,5818	10,4592	12,65
» Παρνασσίδος	27,549	8,4514	6,8035	24,69
» Τρικκάλων	48,724	8,5214	8,3157	17,08
» Τριχωνίας	53,572	10,8139	8,7304	16,29
» Τυρνάβου	35,232	7,4212	6,8305	19,38
» Φαρσάλων	32,197	7,3058	6,6387	20,61
» Φθιώτιδος	38,762	9,5438	8,8351	22,79
Τουμπεκίου "Ἀργους	44,792	9,1515	8,4433	18,85
» Μεσολογγίου	55,175	9,6485	9,3370	16,92
» Ναυπλίας	54,364	10,3868	9,9724	18,34
» Τριχωνίας	55,081	7,4217	7,2333	13,13
» Φθιώτιδος	36,857	8,0641	7,5722	20,54

IX. ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΤΕΦΡΑΣ

Τὸ ὄξειδιον τοῦ καλίου (K_2O) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς παραλλάσσει ἀπὸ 9,029—19,151 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 9,384—12,939 %.

Τὸ ὄξειδιον τοῦ νατρίου (Na_2O) παραλλάσσει ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 7,322—13,441 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 4,575—11,558 %.

Τὸ ποσὸν τῆς ἀσβέστου (CaO) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς παραλλάσσει ἀπὸ 20,081—28,261 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 25,206—28,555 %.

Τὸ ποσὸν τῆς μαγνησίας (MgO) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 3,277—9,644 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 3,077—8,287 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ ὄξειδίου τοῦ σιδήρου (Fe_2O_3) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 0,145—0,738 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 0,153—0,519 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ ὄξειδίου τοῦ ἀργιλλίου (Al_2O_3) παραλλάσσει ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 0,112—1,085 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 0,765—1,127 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ πυριτικοῦ ὄξεος (S_2O_3) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 2,082—10,75 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 6,90—10,46 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ διοξειδίου τοῦ ανθρακοῦ (CO_2) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 11,199—29,747 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 14,294—26,504 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ φωσφορίκου ῥέσεως (P_2O_5) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 1,181—4,504 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 1,237—6,431 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ θειϊκοῦ ὄξεος (SO_3) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 2,652—6,851 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 2,202—6,514 %.

Τὸ ποσὸν τοῦ χλωρίου (Cl) ἐν μὲν τοῖς καπνοῖς ἀπὸ 0,89—7,94 %, ἐν δὲ τοῖς τουμπεκίοις ἀπὸ 2,78—7,04 %.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΗΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΕΜΦΑΙΝΩΝ ΤΑΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΤΕΦΡΑ ΤΩΝ ΚΑΠΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΜΠΕΚΙΩΝ
ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΕΠΑΡΧΙΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	'Εν 100 μέρεσι καθαράς τέφρας περιέχονται										
	K ₂ O	Na ₂ O	CaO	MgO	Fe ₂ O ₃	Al ₂ O ₃	SiO ₂	CO ₂	P ₂ O ₅	S ₀ 3	Cl
Καπνός "Αγιάς	13.871	8.524	25.183	8.325	0.423	1.002	8.15	19.583	2.873	4.672	4.22
"Αλμυρού	14.223	10.411	26.192	3.829	0.318	0.973	10.47	19.417	3.613	3.664	2.30
"Αργους	9.029	8.245	27.417	9.644	0.295	0.827	5.26	27.398	2.144	4.368	2.03
"Αρτης	15.252	8.451	27.171	4.173	0.528	1.041	2.08	27.322	1.181	4.321	4.17
Βάλτου	13.716	10.090	24.605	8.384	0.176	0.615	3.44	27.463	3.137	3.692	4.34
Βοΐτσης	15.695	10.311	27.071	4.821	0.287	0.827	3.49	22.891	4.411	6.145	1.18
Βίλου	12.258	8.754	25.323	7.143	0.195	0.512	5.18	20.857	1.181	6.851	2.15
"Επιδαύρ. Διμ.	12.211	7.328	24.081	6.321	0.513	0.822	3.28	21.827	3.171	5.374	7.32
Εύρυτανίκας	18.141	7.362	24.151	6.151	0.218	0.718	7.31	18.723	2.241	3.151	7.82
Καλαθρύτων	18.172	12.251	22.151	5.184	0.141	0.728	2.92	26.324	2.831	3.281	3.85
Καρδίτσης	17.201	12.001	20.828	7.909	0.342	0.913	7.08	12.962	3.814	6.670	5.96
Κορινθίας	15.122	9.152	23.171	4.181	0.217	1.15	8.75	24.323	1.951	6.827	2.75
Δαρδιστής	16.206	12.025	28.100	4.877	0.543	0.838	10.75	13.845	2.990	5.567	1.54
Δοκρίδας	15.210	12.993	22.823	5.310	0.176	0.723	3.72	25.226	2.388	4.666	4.91
Μέσ. Κερκύρας	18.151	7.322	21.921	5.281	0.738	0.918	8.32	24.871	2.251	3.751	3.32
Μερινούργα	9.769	8.732	25.557	7.478	0.203	0.412	10.34	16.774	2.504	5.131	7.09
Ναυπλίας	10.456	8.009	25.501	6.553	0.381	0.615	10.72	20.747	1.467	3.033	2.18
Ξηροχωρίου	19.151	9.181	20.181	5.271	0.714	0.912	9.75	26.171	2.472	3.172	2.97
"Ορούς	10.768	9.302	24.685	3.626	0.105	0.837	7.63	27.297	2.838	3.235	7.15
Παρνασσίδας	10.326	8.821	26.170	5.599	0.178	1.025	10.16	27.712	1.566	2.652	0.89
Τρικκάλων	19.094	8.037	25.280	9.361	0.236	0.829	9.30	11.199	2.990	6.088	4.28
Τριγωνίας	12.583	10.222	24.843	5.299	0.405	0.731	8.16	17.510	4.504	5.416	7.94
Τυρνάβου	14.838	12.207	26.977	3.277	0.513	0.117	10.11	19.636	1.830	4.657	2.82
Φαρσάλων	15.435	13.441	28.261	4.205	0.187	1.085	4.76	17.300	3.293	5.539	2.09
Φθιώτιδας	14.004	11.446	25.765	3.895	0.227	0.827	7.43	19.996	3.230	4.030	7.21
Τουμπεκίου "Αργους	8.386	6.130	27.236	6.895	0.153	1.127	10.20	25.027	1.352	5.858	5.26
Μεσολογγίου	11.610	8.351	28.555	7.950	0.187	0.913	6.90	16.929	1.237	5.848	7.04
Ναυπλίας	9.384	4.575	28.296	8.287	0.415	0.832	10.40	26.504	2.578	2.202	2.78
Τριγωνίας	12.393	11.558	25.589	3.077	0.519	0.765	10.42	14.294	6.431	4.469	7.61
Φθιώτιδας	12.126	8.453	25.206	5.730	0.213	0.813	10.46	19.157	1.996	6.514	5.26

X. ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ
ΕΜΦΑΙΝΩΝ ΤΑ ΠΟΣΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ
ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΝΑΛΥΘΕΙΣΙ ΚΑΠΝΟΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΜΠΕΚΙΟΙΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Ποσὸν γόνατος %	Ποσὸν ξη- ράξουσίας %	Ποσὸν νικοτίνης %	Ποσὸν άζωτου %	Ποσὸν υτερικοῦ δέξιος %	Ποσὸν χυμωνίας %	Ποσὸν τέφρας %
Καπνὸς Ἀγριαῖς	8,5	91,5	1,350	3,400	0,091	0,323	18,75
» Ἀλμυροῦ	10,2	89,8	1,230	4,564	0,665	0,114	18,23
» Ἀργούς	8,4	91,6	1,198	3,276	0,808	0,127	16,02
» Ἀρτῆς	8,6	91,4	1,868	4,500	0,600	0,220	14,58
» Βάλτου	10,6	89,4	1,944	3,444	3,378	0,102	16,39
» Βονίτσης	7,4	92,6	1,382	3,500	1,399	0,110	12,41
» Βόλου	9,4	90,6	1,900	4,452	0,460	0,330	16,37
» Ἐπιδαύρου Λιψ.	9,0	91,0	0,766	4,280	1,467	0,127	16,03
» Εύρυτανίας	7,8	92,2	1,924	4,424	1,539	0,150	13,70
» Καλαθρύτων	11,5	88,5	1,881	4,780	0,134	0,170	15,70
» Καρδίτσης	9,6	90,4	1,188	4,088	3,135	0,127	17,15
» Κορινθίας	7,6	92,1	0,810	2,880	0,832	0,085	13,33
» Δραγίστης	9,3	90,7	1,090	2,828	0,840	0,127	20,78
» Λασκρίδος	12,0	88,0	1,004	3,500	1,445	0,119	21,03
» Μέστης της Κερκύρας	9,4	90,6	1,822	4,536	0,053	0,127	15,43
» Μεσολογγίου	7,7	92,3	1,760	3,640	0,530	0,127	18,55
» Ναυπλίας	12,8	87,2	0,918	3,276	2,075	0,110	21,91
» Ξηροχωρίου	10,2	89,8	0,767	4,480	0,308	0,075	19,83
» Ὁρους	8,2	91,8	1,620	2,856	0,277	0,119	12,65
» Παρνασσούδος	14,1	85,9	1,350	2,352	0,205	0,119	24,69
» Τρικκάλων	8,4	91,6	1,512	3,976	2,110	0,127	17,08
» Τριχωνίας	9,0	91,0	0,820	3,360	0,840	0,127	16,29
» Τυρνάβου	10,6	89,4	1,090	3,668	1,395	0,106	19,38
» Φαρσάλων	10,1	89,9	1,112	3,752	1,626	0,127	20,61
» Φθιώτιδος	9,1	90,9	1,641	4,172	3,245	0,097	22,79
Τουμπεκίον Ἀργούς	10,0	90,0	2,840	4,900	0,180	0,114	18,85
» Μεσολογγίου	11,8	88,2	1,836	3,500	0,051	0,106	16,92
» Ναυπλίας	8,3	91,7	1,274	2,520	0,114	0,110	18,34
» Τριχωνίας	7,8	92,2	0,648	4,004	0,054	0,127	13,13
» Φθιώτιδος	8,6	91,4	2,268	3,220	0,054	0,102	20,54

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

I.	Παραγωγή, φορολογία, κατανάλωσις και έξαγωγή τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν	3
II.	Φυσικοὶ χαρακτῆρες τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν	9
III.	Προσδιορισμὸς τοῦ ὑδατος	10
IV.	Προσδιορισμὸς τῆς νικοτίνης	12
V.	Προσδιορισμὸς τοῦ ἀζώτου	14
VI.	Προσδιορισμὸς τοῦ νιτρικοῦ ὄξεος	16
VII.	Προσδιορισμὸς τῆς ἀμμωνίας	18
VIII.	Προσδιορισμὸς τῆς τέφρας	20
IX.	Συστατικὰ τῆς τέφρας	22
X.	Γενικὸς πίναξ ἐμφαίνων τὰ ποσὰ τῶν προσδιορισθέντων συστατικῶν ἐν τοῖς ἀναλυθεῖσι καπνοῖς και τουμπεκίοις τῆς Ελλάδος	24

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

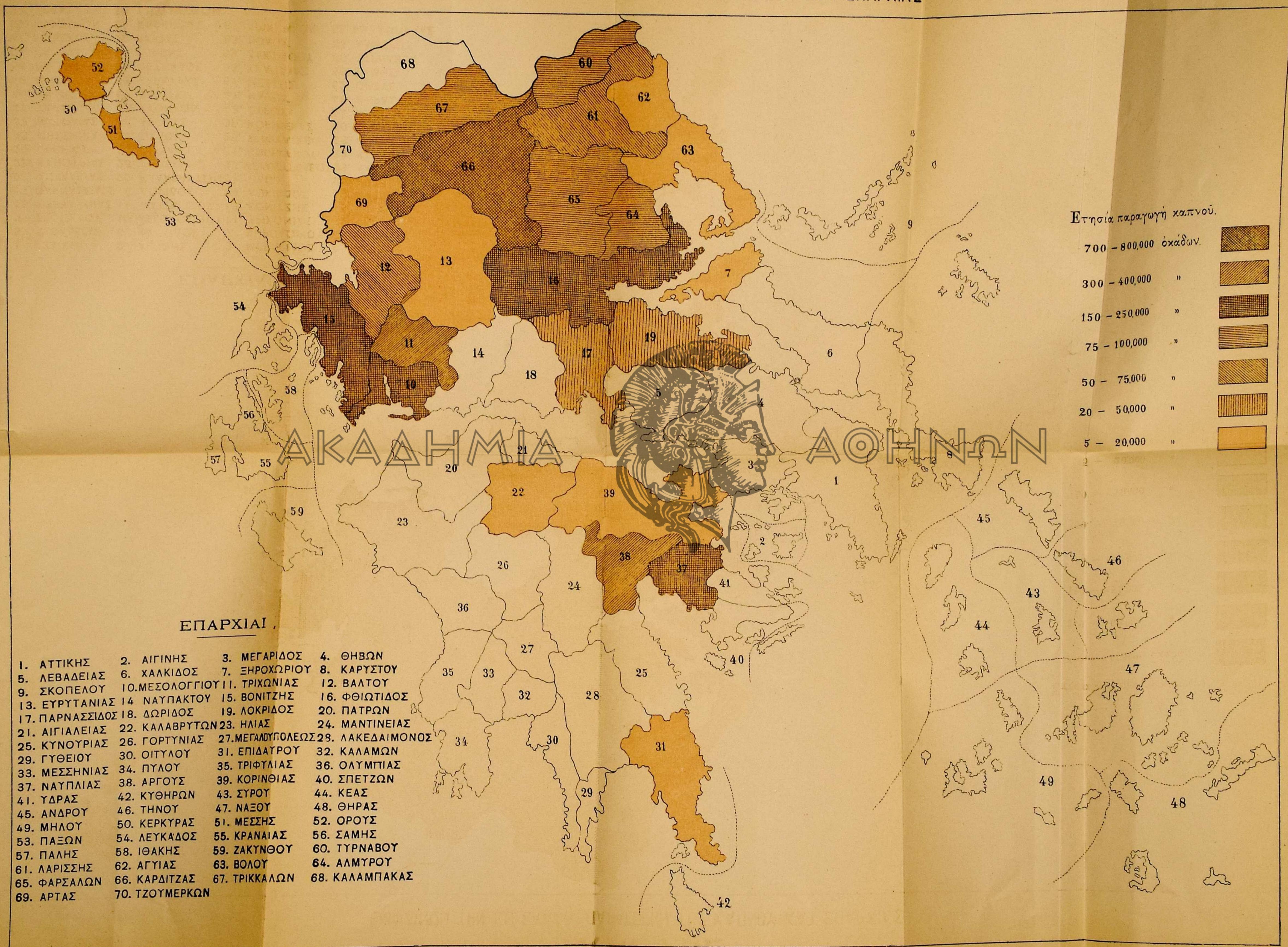
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΧΑΡΤΗΣ

ΕΜΦΑΙΝΩΝ ΤΗΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΝ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΤ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

00700001-191